

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง การผลิตและการจำหน่ายของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย
มีข้อมูลและผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทนและการจัดจำหน่ายของเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและจำหน่ายองุ่น

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น

1.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 77.14 เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือร้อยละ 22.86 เป็นเพศหญิง (ตามตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 เพศของเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	27	77.14
หญิง	8	22.86
รวม	35	100.00

1.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกองุ่นส่วนใหญ่อายุไม่เกิน 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.43 รองลงมาอายุอยู่ระหว่าง 35-45 ปีคิดเป็นร้อยละร้อยละ 28.57 (ตามตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 อายุเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
ต่ำกว่า 35	18	51.43	
35-45	10	28.57	
46 ขึ้นไป	7	20.00	
รวม	35	100.00	
อายุต่ำสุด	23 ปี	อายุเฉลี่ย	55.94 ปี
อายุสูงสุด	52 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	8.25

1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรผู้ปลูกองุ่น ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาได้รับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 25.72 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 17.14 (ตามตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	1	2.86
ชั้นประถมศึกษา	3	8.57
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	2	5.71
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	9	25.72
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น	4	11.43
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	6	17.14
ปริญญาตรีและสูงกว่า	10	28.57
รวม	35	100.00

1.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

เกษตรกรผู้ปลูกองุ่นส่วนใหญ่จะมีสมาชิกในครัวเรือนที่ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกที่ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 (ตามตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2	4	11.43
3	6	17.14
4	15	42.86
5	8	22.86
6	2	5.71
รวม	35	100.00

ครอบครัวที่มีสมาชิกน้อยที่สุด 2 คน ค่าเฉลี่ยสมาชิกของครอบครัว 3.89 คน
ครอบครัวที่มีสมาชิกมากที่สุด 6 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05

1.5 จำนวนแรงงานที่ทำการปลูกองุ่น

เกษตรกรผู้ปลูกองุ่นส่วนใหญ่ใช้แรงงานในการปลูกอยู่ที่ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาอยู่ที่ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 (ตามตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แรงงานในการปลูกองุ่น

แรงงานที่ทำการปลูกองุ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	8	22.86
2	20	57.14
3	3	8.57
4	4	11.43
รวม	35	100.00

แรงงานในการปลูกองุ่นสูงสุด 1 คน แรงงานเฉลี่ยในการปลูกองุ่น 2.09 คน
แรงงานในการปลูกองุ่นต่ำสุด 4 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .89

1.6 แหล่งความรู้ในการปลูกองุ่น

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 100.00 มีแหล่งความรู้ในการปลูกองุ่นจากการเรียนรู้เอง รองลงมาร้อยละ 71.43 ได้รับความรู้จากเกษตรกรที่ปลูกองุ่น (ตามตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แหล่งความรู้ในการปลูกองุ่น

แหล่งความรู้ในการปลูกองุ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรียนรู้เอง	35	100.00
จากเกษตรกรที่ปลูกองุ่น	25	71.43
จากเกษตรกรเอกชน	2	5.71
พ่อค้าท้องถิ่น	-	-
หน่วยงานราชการ	-	-

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.7 การได้รับข่าวสารในการผลิตองุ่น

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 100.00 ได้รับข่าวสารการผลิตองุ่นจากเอกสารตำราต่างๆ รองลงมาร้อยละ 25.71 ได้รับข่าวสารจากเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น (ตามตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การได้รับข่าวสารในการผลิตองุ่น

การได้รับข่าวสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยุ	3	8.75
โทรทัศน์	7	20.00
เอกสารต่างๆ	35	100.00
เกษตรกรที่ปลูกองุ่น	9	25.71
อื่นๆ	1	2.86

*เกษตรกร 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 แหล่ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทนและการจำหน่ายของเกษตรกร

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตของเกษตรกร

การผลิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย จะเป็นการปลูกองุ่นในพื้นที่สูงหรือที่ดอน ซึ่งก็อาจแตกต่างจากทางภาคกลางที่ปลูกในพื้นที่ราบลุ่มและมีการชลประทาน แต่การออกแบบของแนวทำแปลงปลูก ส่วนมากจะเหมือนกันคือ วางแปลงปลูกในแนวเหนือ – ใต้ ซึ่งเป็นการขวางตะวัน ซึ่งจะทำให้อองุ่นที่ปลูกได้รับแสงแดดในตอนเช้าอย่างเต็มที่ และจะได้รับแสงในตอนบ่ายอีกด้านหนึ่งของแปลงปลูก ซึ่งการปลูกในลักษณะแบบนี้จะเหมาะสมสำหรับการทำค้างในรูปแบบ T หรือ ตัว H (ดังในรูปที่ 4 และรูปที่ 6 ในภาคผนวก) แต่ถ้าทำแปลงปลูกในลักษณะเต็มค้ำดังในรูปที่ 5 (ในภาคผนวก) ก็ไม่ต้องจำเป็นที่จะคำนึงถึงทิศทางเดินของแสง การเตรียมแปลงปลูกส่วนมากจะมีการไถและไถแปร และทำการขุดร่องให้เป็นแปลงปลูก โดยระยะห่างของแปลงปลูกแต่ละรายก็จะแตกต่างกันไป แล้วแต่ระยะระหว่างแถวและระยะระหว่างคัน แต่ส่วนมากจะใช้ระยะปลูกคือ 1.50 X 3.00 เมตร เกษตรกรส่วนมากจะนิยมขุดหลุมทำการตากดินและทำการจะมีการใส่ปุ๋ยฟอสเฟต ใส่ปุ๋ยคอก ไม่นิยมใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ในช่วงนี้ การปลูกองุ่นเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกโดยอาศัยกิ่งพันธุ์ที่เป็นกิ่งตอน และปลูกโดยใช้กิ่งพันธุ์ป่าเป็นต้นตอ แล้วนำมาติดตาพันธุ์ดี ซึ่งชนิดหลังนี้จะเป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกจะเป็นองุ่นไร้เมล็ดหรือองุ่นที่มีราคาของผลผลิตที่สูง เช่น พันธุ์น้ำฟ้า พันธุ์ลูกเพชรเลด แต่ถ้าปลูกโดยอาศัยกิ่งตอนปลูกส่วนมากจะเป็นพันธุ์ที่มีราคาของผลผลิตที่ไม่ค่อยแพง เช่น พันธุ์ไวน์มะละกา พันธุ์คาร์ดินาล ช่วงเดือนที่นิยมปลูกกันส่วนมากจะเป็นช่วงฤดูแล้งคือในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และเดือนมีนาคม ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการเจอฝนมาก เพราะจะมีปัญหาในเรื่องถูกน้ำขัง ทำให้รากเน่าหรือตาที่ติดอาจเน่า และในช่วงฤดูแล้งองุ่นจะเจริญเติบโตได้ดีมากกว่า

การใส่ปุ๋ยให้กับองุ่น ในช่วงของการเลี้ยงเถาหลังจากปลูกมีอายุได้ประมาณ 1 เดือน จะนิยมใส่ปุ๋ยไนโตรเจน เช่น พวกยูเรีย เพื่อเป็นการเร่งการแตกยอดอ่อน โดยจะโรยปุ๋ยรอบ ๆ โคนต้น ประมาณครึ่งกำมือหรือประมาณ 50 กรัมต่อต้น และสำหรับครั้งต่อไปก็จะเพิ่มปริมาณขึ้นไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งอายุขององุ่นได้ประมาณ 3 – 4 เดือน ก็จะเปลี่ยนเป็นปุ๋ยสูตรที่มีทั้งไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียมหรือที่เรียกว่า N – P – K ส่วนมากจะใส่ปุ๋ยสูตร 15 – 15 – 15 หรือ 16 – 16 – 16 ในการบำรุงรักษา เพราะจะทำให้ต้นองุ่นมีความแข็งแรงและเติบโตเร็ว จะทำการใส่ปุ๋ยโดยการโรยรอบ ๆ โคนต้น โดยจะใส่ประมาณ 50 กรัม หรือครึ่งกำมือ และต้นองุ่น โตขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะเพิ่มปริมาณปุ๋ยขึ้นเช่นกัน แต่ทั้งนี้เกษตรกรเองก็จะใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์นี้ควบคู่ไปกับปุ๋ยคอก เช่น มูลไก่ ค้างคาว การใส่ปุ๋ยก่อนระยะกิ่งเข้าสี (กิ่งเริ่มแก่) พร้อมทั้งจะทำการตัดแต่งกิ่งได้จะใส่ปุ๋ยสูตร 8 –

24 – 24 จำนวน ½ กิโลกรัมต่อต้น ก่อนตัดแต่งกิ่งสักประมาณ 15 – 20 วัน เพื่อเป็นการเร่งสะสมอาหารในกิ่งให้มาก เพื่อที่เวลาตัดแต่งกิ่ง (พรม) แล้วตาใบและตาดอกจะออกได้ง่าย ซึ่งระยะเวลาทั้งหมดนี้อายุของต้นจะอยู่ระหว่าง 8 – 12 เดือน แล้วแต่ความสมบูรณ์ของต้นอ่อน หลังจากมีการตัดแต่งภายในวันนั้นจะต้องมีการพ่นยาฆ่าเชื้อรา (เรียกว่าการล้างเถา) และทำอย่างนี้อีกประมาณ 2 – 3 ครั้งภายใน 1 อาทิตย์ และหลังจากพ่นยาฆ่าเชื้อราครั้งแรกแล้วภายในวันนั้นจะต้องทำการพ่นยาเพื่อเร่งการสร้างตาดอก (ชาวบ้านมักเรียกว่าการเปิดตาดอก) และน้ำยาที่นิยมใช้คือ คออร์แม็ก จะทำให้อ่อนแทงข้อใบออกมาอย่างสม่ำเสมอและก็จะออกดอกอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน การให้น้ำแก่ต้นทางเชิงใหม่และเชิงราชดำเป็นรายที่ปลูกบริเวณที่กว้างก็จะใช้ระบบ PE แล้วติดหัวสปริงเกอร์ แต่ถ้าเป็นรายเล็ก ๆ ก็จะเป็นการใช้สายยางรดน้ำ อนุจะเป็นพืชที่ชอบน้ำแต่ไม่ชอบแฉะ ถ้าอนุขาดน้ำก็จะทำให้ต้นไม่โต แคระแกรน การทำค้างอนุถ้าเป็นพันธุ์ที่ไร้เมล็ดหรือพันธุ์ที่ปลูกแล้วผลผลิตมีราคาแพง นิยมใช้ค้างทำจากเสาปูนแล้วพาดด้วยลวด แต่ถ้าปลูกพันธุ์ที่มีราคาแพงราคาของผลผลิตไม่แพงนิยมใช้ไม้ไผ่ทำค้าง

การดูแลรักษาอนุ ทุกขั้นตอนนับว่ามีความสำคัญมาก ถือได้ว่าอนุเป็นไม้ผลที่ต้องดูแลรักษาอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าเรื่องปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช จะต้องทันทั่วที่ไม่อย่างนั้นจะทำให้การผลิตอนุประสบกับความล้มเหลวได้ แต่การปลูกอนุก็ถือได้ว่าผู้ที่ปลูกจะต้องได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าเป็นอย่างมากเช่นกัน

1. ประสิทธิภาพในการปลูกอนุ

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.00 มีประสิทธิภาพในการปลูกอนุ 3 ปี รองลงมา ร้อยละ 31.43 มีประสิทธิภาพ 2 ปี (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพในการปลูกอนุ

ประสิทธิภาพในการปลูกอนุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	5	14.28
2	11	31.43
3	14	40.00
4	1	2.86
5	4	11.43
รวม	35	100.00

ประสิทธิภาพในการปลูกอนุต่ำสุด 1 ปี

ประสิทธิภาพในการปลูกอนุเฉลี่ย 2.66 ปี

ประสบการณ์ในการปลูกองุ่นสูงสุด 5 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.14

2. พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมด

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.86 มีพื้นที่ในการปลูกองุ่น 1-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 17.14 มีพื้นที่ขนาด 11 ไร่ขึ้นไป (ตามตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมด

พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมด (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-10	29	82.86
11 ขึ้นไป	6	17.14
รวม	35	100.00

พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมดต่ำสุด 1 ไร่ พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมดเฉลี่ย 5.43 ไร่

พื้นที่ปลูกองุ่นทั้งหมดสูงสุด 25 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.76

3. ผลผลิตองุ่นที่เกษตรกรได้รับต่อมิดต่อไร่

จำนวนผลผลิตองุ่นที่เกษตรกรได้รับระหว่าง 2,000 - 2,500 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 45.71 รองลงมา 2,500 กิโลกรัมขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.86 และมีจำนวนผลผลิตระหว่าง 1,500 - 2,000 กิโลกรัมคิดเป็นร้อยละ 17.15 (ตามตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ผลผลิตองุ่นที่เกษตรกรได้รับต่อมิดต่อไร่

จำนวนผลผลิต(กิโลกรัม)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 500	2	5.71
500 - 1,000	1	2.86
1,001 - 1,500	2	5.71
1,501 - 2,000	6	17.15
2,001 - 2,500	16	45.71
มากกว่า 2,500	8	22.86
รวม	35	100.00

ผลผลิตต่ำสุด 0 กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย 2,032.86 กิโลกรัม

ผลผลิตสูงสุด 2,750 กิโลกรัม ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 687.70

4. ช่วงเดือนที่ปลูกของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 48.57 ปลูกองุ่นในช่วงเดือนมีนาคม รองลงมาร้อยละ 22.86 ปลูกองุ่นในช่วงเดือนเมษายน (ตามตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 เดือนที่ปลูก

ช่วงเดือนที่ปลูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดือนมกราคม	4	11.43
เดือนกุมภาพันธ์	6	17.14
เดือนมีนาคม	17	48.57
เดือนเมษายน	8	22.86
รวม	35	100.00

5. พันธุ์องุ่นที่ใช้ปลูกของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.86 ปลูกพันธุ์ไวท์มะละกา รองลงมาร้อยละ 20.00 ปลูกพันธุ์เดียวไฮ้ (ตามตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 พันธุ์องุ่นที่ใช้ในการปลูก

พันธุ์องุ่นที่ใช้ในการปลูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดียวไฮ้(น่านฟ้า)	8	22.86
จีฟง	3	8.57
แบล็คบิวตี้	4	11.43
แบล็คโฮปอ	2	5.71
ลูสเพอร์เลส	3	8.57
ไวท์มะละกา	15	42.86
รวม	35	100.00

6. ระยะปลูกของอู่ของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกอู่ โดยมีระยะห่าง 1.5 x 3 เมตร คิดเป็นร้อยละ 31.43 รองลงมา มีระยะห่าง 2x3 เมตร คิดเป็นร้อยละ 28.57 (ตามตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ระยะปลูกของอู่

ระยะปลูกของอู่ (เมตร)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.5x3	11	31.43
2x3	10	28.57
2x3.5	5	14.29
อื่นๆ	9	25.71
รวม	35	100.00

*อื่นๆหมายถึงระยะ ระยะนอกเหนือจากตาราง เช่น 0.50x4 เมตร 1x4 เมตร

7. การขุดหลุมตากดินเพื่อปลูกอู่ของเกษตรกร

เกษตรกรนิยมพักดินก่อนปลูกอู่ 30 วัน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา 20 วัน คิดเป็นร้อยละ 31.43 (ตามตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การขุดหลุมตากดิน

ขุดหลุมตากดินก่อนปลูก (วัน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	10	28.57
20	11	31.43
30	14	40.00
รวม	35	100.00

ระยะพักดินสูงสุด 10 วัน ระยะพักเฉลี่ย 21.14 วัน

ระยะพักดินต่ำสุด 30 วัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.32

8. เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูก

เกษตรกรที่ใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูกคิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่ใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมคิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตามตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 เกษตรกรที่ใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมปลูก

ก่อนปลูกใส่ปุ๋ยคอกรองพื้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใส่	28	80.00
ไม่ใส่	7	20.00
รวม	35	100.00

9. เกษตรกรก่อนปลูกอุ่นมีการใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์กันหลุมปลูก

เกษตรกรที่ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้นก่อนปลูก คิดเป็นร้อยละ 34.29 และไม่ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้นคิดเป็นร้อยละ 65.71 (ตามตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 เกษตรกรที่ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้น

ก่อนปลูกใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์รองพื้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใส่	12	34.29
ไม่ใส่	23	65.71
รวม	35	100.00

10. การใช้วิทยุวิทยาศาสตร์ในการบำรุงรักษาในระยะเวลาต่างๆ

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 100.00 ใช้วิทยุวิทยาศาสตร์ในการบำรุงรักษาต้นองุ่น รองลงมา ในระยะหลังเก็บเกี่ยวร้อยละ 97.14 ระยะออกดอกจะใช้้น้อยมากคิดเป็น 68.57 (ตามตารางที่21)

ตารางที่ 21 ช่วงเวลาการใช้วิทยุวิทยาศาสตร์ในการบำรุงรักษา

การใช้วิทยุวิทยาศาสตร์ในการบำรุงรักษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเลี้ยงเถา	35	100.00
ระยะก่อนตัดแต่ง	33	94.29
ระยะออกดอก	24	68.57
ระยะติดผล	30	85.71
ระยะผลโต	32	91.43
ระยะหลังเก็บเกี่ยว	34	97.14

* เกษตรกร 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

11. จำนวนครั้งในการกำจัดวัชพืชของเกษตรกร

เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืช 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.29 มีการกำจัดวัชพืช 3 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 8.57 (ตามตารางที่22)

ตารางที่ 22 จำนวนครั้งการกำจัดวัชพืชของเกษตรกร

การกำจัดวัชพืช (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2	2	5.71
3	4	11.43
4	6	17.14
5	13	37.14
6	9	25.72
7	1	2.86
รวม	35	100.00

การกำจัดวัชพืชต่ำสุด 2 ครั้ง /ปี การกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 4.74
 การกำจัดวัชพืชสูงสุด 7 ครั้ง /ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.22

12. วิธีการการกำจัดวัชพืช

เกษตรกรนิยมการกำจัดวัชพืชในแปลงออร์แกนิกโดยใช้การตัดคิดเป็นร้อยละ 74.28 และรองลงมาใช้คाय เป็นร้อยละ 14.29(ตามตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 วิธีการ การกำจัดวัชพืช

การกำจัดวัชพืชโดยใช้วิธี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัด	26	74.28
คाय	5	14.29
ฉีดพ่นสารเคมี	4	11.43
รวม	35	100.00

13. การฉีดพ่นยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชของเกษตรกร

เกษตรกรฉีดพ่นยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืช 5 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมา 6 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 34.3 (ตามตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การฉีดพ่นยาฆ่าแมลงและยาปราบศัตรูพืชของเกษตรกร

การฉีดพ่นยาฆ่าแมลง(ครั้ง/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3	3	8.6
4	4	11.4
5	15	42.9
6	12	34.3
7	1	2.9
รวม	35	100.00

การฉีดพ่นยาฆ่าแมลงต่ำสุด 3 ครั้ง / เดือน การฉีดพ่นยาฆ่าแมลงเฉลี่ย 5.11 ครั้ง / เดือน
 การฉีดพ่นยาฆ่าแมลงสูงสุด 7 ครั้ง / เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .96

14. การตัดแต่งกิ่งของเกษตรกร

เกษตรกรนิยมมีการตัดแต่งกิ่งอ่อนในเดือนกันยายนและเดือนมีนาคมคิดเป็นร้อยละ 51.43 และรองลงมาคือในเดือนสิงหาคมและเดือนกุมภาพันธ์คิดเป็นร้อยละ 34.29 (ตามตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 เดือนที่เกษตรกรตัดแต่งกิ่ง

เดือนที่ตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดือนสิงหาคม และกุมภาพันธ์	12	34.29
เดือนกันยายน และ เดือน มีนาคม	18	51.43
เดือนตุลาคม และ เดือน เมษายน	5	14.28
รวม	35	100.00

15. การฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตาดอก

เกษตรกรที่มีการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตาดอก คิดเป็นร้อยละ 82.86 และไม่มีการฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตาดอกคิดเป็นร้อยละ 17.14 (ตามตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 เกษตรกรที่ฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตาดอก

การฉีดพ่นสารเคมีเพื่อเปิดตาดอก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช่	29	82.86
ไม่ใช่	6	17.14
รวม	35	100.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All right reserved

เลขหมู่..... 634.8
4130

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ c.2

16. การให้น้ำของเกษตรกร

เกษตรกรมีการให้น้ำแบบพ่นฝอยคิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาให้น้ำโดยใช้สายยางรดน้ำคิดเป็นร้อยละ 25.71 (ตามตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 รูปแบบของการให้น้ำ

การให้น้ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้ำหยด	5	14.29
พ่นฝอย	33	60.00
สายยาง	9	25.71
รวม	35	100.00

17. แหล่งเงินทุนในการปลูกของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนตัวเองคิดเป็นร้อยละ 74.29 รองลงมาจากสหกรณ์การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 14.28 (ตามตารางที่ 28)

ตามตารางที่ 28 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุนในการปลูก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินทุนตัวเอง	26	74.29
ธนาคารพาณิชย์	4	11.43
สหกรณ์การเกษตร	5	14.28
รวม	35	100.00

18. หน่วยงานที่เข้ามาแนะนำให้ความรู้ในการผลิตองุ่น

ส่วนใหญ่ยังไม่หน่วยงานเข้ามาให้ความรู้คำแนะนำในการผลิตองุ่น คิดเป็นร้อยละ 77.14 รongลง มาจากภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 22.86 (ตามตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 หน่วยงานที่เข้ามาแนะนำความรู้ในการผลิตองุ่น

หน่วยงานที่เข้ามาแนะนำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	27	77.14
ภาคเอกชน	8	22.86
ภาครัฐบาล	-	-
รวม	35	100.00

2.2 ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตองุ่นของเกษตรกร

1. ต้นทุนแรกปลูกในการผลิตองุ่นของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนในการปลูกองุ่นระหว่าง 45,000 - 55,000 บาทต่อไร่คิดเป็นร้อยละ 40.00 และรองลงมาใช้ต้นทุนในการปลูกระหว่าง 55,000 - 65,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตามตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ต้นทุนแรกปลูกในการผลิตองุ่น

ต้นทุนในการผลิตองุ่น (ต่อไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 45,000 บาท	3	8.57
45,000 บาท - 55,000 บาท	14	40.00
55,001 บาท - 65,000 บาท	7	20.00
65,001 บาท - 75,000 บาท	5	14.29
75,001 บาท - 85,000 บาท	2	5.71
มากกว่า 85,000 บาท	4	11.43
รวม	35	100.00

ต้นทุนในการผลิตต่ำสุด 40,000 บาท ต้นทุนในการผลิตเฉลี่ย 59,885.71 บาท

ต้นทุนในการผลิตสูงสุด 120,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 17,823.93

2. ต้นทุนในการผลิตอู่นต่อมิด ต่อไร่

เกษตรกรใช้ต้นทุนในการดูแลรักษาอู่นระหว่างมิด 20,000 บาท ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาใช้ต้นทุนในการดูแลรักษา 15,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 34.29(ตามตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 ต้นทุนในการดูแลรักษาอู่นต่อมิดต่อไร่

ต้นทุนในการผลิตอู่นต่อมิด (ต่อไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	12	34.29
15,000 บาท - 20,000 บาท	9	25.71
มากกว่า 20,000 บาท	14	40.00
รวม	35	100.00

ต้นทุนในการผลิตต่ำสุด 10,000 บาท ต้นทุนในการผลิตเฉลี่ย 16,900 บาท

ต้นทุนในการผลิตสูงสุด 25,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5031.96

หมายเหตุ ต้นทุนต่อมิด หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดระหว่างการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

2.3 ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตอุนต์ต่อเม็ดต่อไร่

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนในการผลิตอุนต์ต่อเม็ดต่อ 1 ไร่ มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเท่ากับ 16,900.00 เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดของต้นทุนการผลิตทั้งหมด จะพบว่าต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าแรงงานเท่ากับ 7,098.37 ค่ายาปราบศัตรูพืช 5,915.17 ค่าปุ๋ย 2,534.19 บาท

ด้านผลตอบแทนในการปลูกอุนต์ ผลผลิตอุนต์มี 2 รูปแบบ คือ การขายกิ่งพันธุ์ การขายผลผลิต(ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการขายผลผลิตเท่านั้น) จากการพิจารณาพบว่าเกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 2,032.86 กิโลกรัม/เม็ด/ไร่ ราคาที่จำหน่ายได้เฉลี่ยเท่ากับ 51.48 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายอุนต์ได้เฉลี่ยเท่ากับ 104,651.63 บาท/เม็ด/ไร่ และมีกำไรเหนือต้นทุนเท่ากับ 87,751.63 บาท/เม็ด/ไร่

สำหรับสัดส่วนผลตอบแทนทั้งหมดโดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อเม็ดต่อไร่เปรียบเทียบกับรายได้จากการขายอุนต์เท่ากับ 6.19 (ตามตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตอุนต์ต่อเม็ดต่อไร่

รายการ	รวม (บาท)
1. ต้นทุนต่อเม็ดต่อไร่	16,900.00
1.1 ค่าปุ๋ย	2,534.19
1.2 ค่ายาปราบวัชพืช	338.43
1.3 ค่ายาปราบศัตรูพืช	5,915.17
1.4 ค่าแรงงาน	7,098.37
1.5 อื่นๆ	1,013.84
2. ผลผลิตต่อเม็ดต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,032.86
3. ราคาจำหน่าย (บาทต่อกิโลกรัม)	51.48
4. รายได้จากการจำหน่ายต่อเม็ดต่อไร่	104,651.63
5. กำไรเหนือต้นทุนต่อเม็ดต่อไร่	87,751.63
6. สัดส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนต่อเม็ดต่อไร่	6.19

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายของเกษตรกร

1. วิธีการจำหน่ายของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนมากมีการจำหน่ายเอง คิดเป็นร้อยละ 60.00 จำหน่ายเองและผ่านพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.14 (ตามตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 วิธีการจำหน่ายของเกษตรกร

วิธีการจำหน่ายผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง	1	2.86
จำหน่ายเอง	21	60.00
จำหน่ายทั้ง 2 อย่าง	13	37.14
รวม	35	100.00

2. สถานที่จำหน่ายของเกษตรกร

ส่วนมากวิธีการจำหน่ายของเกษตรกรจะมีการจำหน่ายที่ตลาดในตัวเมือง คิดเป็นร้อยละ 88.57 รองลงมาจำหน่ายที่สวนคิดเป็นร้อยละ 45.71 และจำหน่ายที่ริมถนนคิดเป็นร้อยละ 14.29 (ตาม ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 สถานที่ การจำหน่ายของเกษตรกร

สถานที่ในการจำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่ตลาดในตัวเมือง	31	88.57
ที่สวน	16	45.71
ริมถนน	5	14.29
อื่นๆ	4	11.43

*เกษตรกร 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3. เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดราคาอ่งุ่น

ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดราคาอ่งุ่นมาจากเกณฑ์ทางการตลาดคิดเป็นร้อยละ 88.57 รองลงมาเป็นเกณฑ์ที่คำนวณจากค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 11.43 (ตามตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 เกณฑ์ในการกำหนดราคาอ่งุ่น

เกณฑ์การกำหนดราคา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้เกณฑ์ทางการตลาด	31	88.57
เกณฑ์จากการคำนวณค่าใช้จ่าย	4	11.43
รวม	35	100.00

4. ช่วงเดือนที่อ่งุ่นมีราคาสูง

อ่งุ่นมีราคาสูงในช่วงเดือนมกราคมคิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมามีราคาสูงในช่วงเดือนธันวาคมคิดเป็นร้อยละ 37.14 (ตามตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ช่วงเดือนที่อ่งุ่นมีราคาสูง

เดือนที่มีราคาสูง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดือนธันวาคม	13	37.14
เดือนมกราคม	20	57.14
เดือนกุมภาพันธ์	2	5.72
รวม	35	100.00

5. ช่วงเดือนที่อุณหภูมิราคาต่ำ

อุณหภูมิราคาต่ำในช่วงเดือนกรกฎาคมคิดเป็นร้อยละ 68.57 รองลงมามีราคาสูงในช่วงเดือนสิงหาคมคิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตามตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ช่วงเดือนที่อุณหภูมิราคาต่ำ

เดือนที่มีราคาต่ำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดือนมิถุนายน	4	11.43
เดือนกรกฎาคม	24	68.57
เดือนสิงหาคม	7	20.00
รวม	35	100.00

6. การจำหน่ายอุณหภูมิของเกษตรกร

เกษตรกรจำหน่ายเฉพาะผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 82.86 และจำหน่ายทั้งผลผลิตและกิ่งพันธุ์คิดเป็นร้อยละ 17.14 (ตามตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 การจำหน่ายอุณหภูมิของเกษตรกร

การจำหน่ายอุณหภูมิ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำหน่ายเฉพาะผลผลิต	29	82.86
จำหน่ายทั้งผลผลิตและกิ่งพันธุ์	6	17.14
รวม	35	100.00

7. พ่อค้าที่มารับซื้ออู่นของเกษตรกร

พ่อค้าที่มารับซื้ออู่นเป็นพ่อค้าที่มาจากในตัวเมือง คิดเป็นร้อยละ 62.86 รองลงมาเป็นพ่อค้าจากท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 34.28 (ตามตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 พ่อค้าที่มารับซื้อ

พ่อค้าที่มารับซื้ออู่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พ่อค้าในตัวเมือง	22	62.86
พ่อค้าท้องถิ่น	12	34.28
อื่นๆ	1	2.86
รวม	35	100.00

8. จำนวนพ่อค้าที่มารับซื้ออู่นของเกษตรกร

จำนวนพ่อค้าที่มารับซื้ออู่น จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมามากกว่า 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.14 (ตามตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 พ่อค้าที่มารับซื้ออู่น

จำนวนพ่อค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	1	2.86
2	15	42.86
3	6	17.14
มากกว่า 3	13	37.14
รวม	35	100.00

9. เหตุผลในการจำหน่าย อุ่นของเกษตรกรให้กับพ่อค้า

เหตุผลที่ทำให้เกษตรกรจำหน่ายอุ่นให้กับพ่อค้าเพราะให้ราคาอุ่นสูงคิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือคิดเป็นร้อยละ 11.43 (ตามตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 เหตุผลในการจำหน่ายอุ่นให้กับพ่อค้า

เหตุการณ์การจำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นบุคคลน่าเชื่อถือ	4	11.43
ไม่ทราบจะไปจำหน่ายให้ใคร	1	2.86
ให้ราคาสูง	28	80.00
อื่นๆ	2	5.71
รวม	35	100.00

10. การบรรจุหีบห่อของเกษตรกร

การบรรจุหีบห่ออุ่น จะบรรจุในตะกร้าพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 65.71 รองลงมาบรรจุกล่องกระดาษ คิดเป็นร้อยละ 28.57 (ตามตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 การบรรจุหีบห่อ

การบรรจุหีบห่ออุ่นเพื่อส่งขาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตะกร้า	23	65.71
บรรจุกล่อง	10	28.57
อื่นๆ	2	5.72
รวม	35	100.00

11. การรับเงินของเกษตรกรจากการจำหน่ายอู่

เกษตรกรจะได้รับเงินจากการจำหน่ายอู่ทั้งหมด วันต่อวันคิดเป็นร้อยละ 88.57 รับเงินบางส่วนคิดเป็นร้อยละ 11.43 (ตามตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 การรับเงินของเกษตรกรจากการจำหน่ายอู่

วิธีรับเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับเงินทั้งหมดวันต่อวัน	31	88.57
รับเงินบางส่วน	4	11.43
รวม	35	100.00

12. แหล่งข่าวสารราคาอู่ของเกษตรกร

แหล่งข่าวสารทางด้านราคาอู่ที่เกษตรกรได้รับมาจากพ่อค้าในขณะที่จำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 91.43 รองลงมาจากเกษตรกรรายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 54.26 (ตามตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แหล่งข่าวสารราคาของเกษตรกร

แหล่งข่าวสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จากเกษตรกรรายอื่นๆ	19	54.26
จากพ่อค้าในขณะที่จำหน่าย	32	91.43
จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม	2	5.71
อื่นๆ	3	8.57

*เกษตรกร 1 คน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อปัญหาด้านการผลิตและการจำหน่ายอู่น

การวัดระดับความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการจำหน่ายอู่นแล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ไม่มีปัญหา	คะแนน	0	มีปัญหาปานกลาง	คะแนน	2
มีปัญหาน้อย	คะแนน	1	มีปัญหามาก	คะแนน	3

เกณฑ์การเปรียบเทียบของช่วงคะแนน

0.00 - 0.75	คะแนน	หมายถึง	ไม่มีปัญหา
0.76 - 1.50	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาเล็กน้อย
1.51 - 2.25	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
2.26 - 3.00	คะแนน	หมายถึง	ปัญหาหนัก

3.1 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการผลิต

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกอู่น มีปัญหาและอุปสรรคในระดับมากเกี่ยวกับเรื่องโรคและแมลงที่รบกวน (เฉลี่ย 2.54) วัชพืชที่รบกวน (เฉลี่ย 1.86) หน่วยงานทางวิชาการ (เฉลี่ย 1.86) เงินทุนที่ใช้ในการปลูกอู่น (เฉลี่ย 0.71) (ตามตารางที่ 45)

ตารางที่ 45 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต	ค่าเฉลี่ย	ค่าSD	แปลผล
เงินทุนที่ใช้ในการปลูกอู่น	0.71	.79	ไม่มีปัญหา
ที่ดินที่ใช้ในการปลูกอู่น	0.31	.63	ไม่มีปัญหา
แหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูกอู่น	0.34	.54	ไม่มีปัญหา
แรงงานที่ใช้ในการปลูกอู่น	0.49	.70	ไม่มีปัญหา
วัชพืชที่รบกวน	1.86	.91	ปานกลาง
โรคแมลงที่รบกวน	2.54	.66	มีปัญหาหนัก
สารเคมีที่ใช้ในกำจัดโรคและแมลง	0.49	.66	ไม่มีปัญหา
หน่วยงานทางวิชาการ	1.86	.97	ปานกลาง
ระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวม	1.08	.65	มีปัญหาเล็กน้อย

3.2 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่าย

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกองุ่นมีปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่ายในเรื่องเกี่ยวกับข่าวสารการตลาดมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.29) เรื่องราคาของผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 0.66) เรื่องของคุณภาพของผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 0.60) (ตามตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่าย

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่าย	ค่าเฉลี่ย	ค่า SD	แปลผล
คุณภาพของผลผลิต	0.60	0.81	ไม่มีปัญหา
การบรรจุหีบห่อ	0.51	0.82	ไม่มีปัญหา
การขนส่ง	0.57	0.65	ไม่มีปัญหา
ข่าวสารการตลาด	1.29	0.99	มีปัญหาเล็กน้อย
ราคาไม่แน่นอน	0.46	0.61	ไม่มีปัญหา
ราคาผลผลิตต่ำ	0.66	0.64	ไม่มีปัญหา
ถูกพ่อค้าเอาเปรียบ	0.37	0.49	ไม่มีปัญหา
พ่อค้าท้องถิ่นมีน้อยเกินไป	0.29	0.46	ไม่มีปัญหา
ระดับปัญหาและอุปสรรคโดยรวม	0.59	0.68	ไม่มีปัญหา